

Dragă cititorule,

Echilibrul sedimentelor și hidromorfologia sunt semnificativ perturbate. Acest dezechilibru are potențialul de a crește riscul de inundații, de scădere a nivelului apelor subterane și de degradare a ecosistemelor fluviale. În plus, navigația interioară și exploatarea hidrocentralelor sunt afectate negativ de un regim sedimentar dezechilibrat. Totodată, ecosistemul acvatic poate fi afectat negativ de calitatea sedimentelor.

DanubeSediment_Q2, un proiect din cadrul Programului Interreg pentru Regiunea Dunării, cofinanțat de Uniunea Europeană, a început în ianuarie 2024 și are ca scop îmbunătățirea managementului cantității și calității sedimentelor în bazinul Dunării. Proiectul oferă soluții pentru provocările modificării regimului sedimentelor prin dezvoltarea unei abordări integrate de management al cantității și calității sedimentelor.

În primul nostru buletin informativ dorim să vă prezentăm proiectul nostru, să vă prezentăm ceea ce am făcut deja și să prezentăm ceea ce planuim pentru următoarele luni.

Cele mai bune urări,

Helmut Habersack - DanubeSediment_Q2 Lead Partner

Proiectul nostru

DanubeSediment_Q2 este finanțat prin Programul Interreg pentru Regiunea Dunării (cofinanțat de UE) și are ca scop îmbunătățirea managementului cantității și calității sedimentelor în bazinul fluviului Dunărea pentru atingerea obiectivelor de mediu.

Cele trei obiective specifice ale proiectului sunt:

- Îmbunătățirea monitorizării sedimentelor, managementului datelor și metodelor de evaluare în bazinul fluviului Dunărea
- Fezabilitatea soluțiilor practice de abordare a alterării sedimentelor elaborată în comun cu părțile interesate
- Elaborarea Planului Transfrontalier de Management Integrat al Sedimentelor pentru bazinul Dunării

Rezultatul principal este primul Plan de management integrat al sedimentelor pentru bazinul fluviului Dunărea. Vom recomanda soluții concrete și opțiuni inovatoare care să fie preluate de Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR) în următorul Plan de management al bazinului hidrografic al Dunării, precum și în Planul de management al riscului de inundații. Pentru a realiza acest lucru pentru prima dată, vor fi esențiale atât o rețea de monitorizare a cantității și calității sedimentelor combinată, îmbunătățită și extinsă cât și rezultatele: (i) o nouă metodă de evaluare hidromorfologică și (ii) o metodă de evaluare a riscului de sedimente. De o importanță centrală sunt măsurile de gestionare a sedimentelor dezvoltate într-o proiectare inovatoare. Din aceste considerente, părțile interesate vor fi implicate în derularea proiectului încă de la început. Pentru a dezvolta noi măsuri, se efectuează monitorizare și evaluare și se dezvoltă modele computerizate pe baza studiilor de caz, precum și a testelor pe modele fizice. În plus, sunt dezvoltate noi metode de evaluare a hidromorfologiei și a riscului efectelor unui echilibru sedimentar perturbat.

Pentru a obține aceste rezultate, este necesară o cooperare transnațională. Consorțiul DanubeSediment_Q2 include membri din 14 țări diferite din bazinul Dunării. Toate țările riverane de-a lungul fluviului Dunărea sunt reprezentate în consorțiu și, de asemenea, patru țări din bazinul Dunării. Prin urmare, proiectul DanubeSediment_Q2 are rădăcini și conexiuni excelente în regiunea Dunării și cu rețele transnaționale de comunități locale, lideri de opinie cheie și colaboratori din bazinul Dunării pentru a asigura implementarea cu succes. Pe lângă cei 14 parteneri finanțați, consorțiul DanubeSediment_Q2 este format din 40 de Parteneri Strategici Asociați (ASP).

Our project partners

drepturi de autor: <https://m.maploco.com>

Obiectivul specific 1

Acest obiectiv specific, denumit în continuare OS1, are ca scop obținerea de date noi cu ajutorul unei rețele îmbunătățite de monitorizare a sedimentelor, de informații actualizate privind cantitatea de sedimente din Dunăre și metode noi pentru evaluarea hidromorfologiei și a riscului. Până în prezent, activitățile cheie au inclus:

- **Colectarea și monitorizarea datelor:** Colectarea datelor privind transportul sedimentelor și calitatea sedimentelor la stațiile de monitorizare existente și noi la Dunăre și afluenții importanți a început prin utilizarea chestionarelor online. Pregătirile pentru combinarea monitorizării calității și cantității sedimentelor sunt în curs.

- **Progrese și dezvoltare a metodei:** OS1 face progrese semnificative în actualizarea bazei de date de sedimente și în dezvoltarea de noi metodologii pentru calculele bilanțului sedimentelor. Aceste eforturi includ modelarea numerică pentru a prezice schimbările albiei râului și evaluarea sedimentării în câmpurile de epiuri, meandrele și luncile inundabile.
- **Metoda de evaluare HYMO:** O nouă metodă de evaluare hidromorfologică (HYMO), considerând sedimentul ca o caracteristică cheie, este în curs de dezvoltare. S-a început o cooperare cu ICPDR și compania Blattfisch pentru elaborarea acestei metode. Ideea de bază este de a include în evaluarea hidromorfologică (HYMO) procesele care conduc la anumite condiții hidromorfologice, care se pot schimba în timp. Astfel, această nouă metodă dezvoltată în comun va fi bazată pe proces, orientată pe scara de abordare și organizată ierarhic. Odată ce prima versiune este disponibilă, metoda va fi testată în zonele pilot selectate.
- **Metoda de evaluare a riscurilor:** a fost creat un concept pentru o nouă metodă de evaluare a riscurilor, care se concentrează pe cantitatea și calitatea sedimentelor. Acesta se bazează pe proiecte anterioare (DanubeSediment și SIMONA) și integrează diverși factori și presiuni hidromorfologice, alături de evaluările contaminanților, pentru a identifica și a atenua riscurile.
- **Implicarea părților interesate:** Comunicarea continuă cu grupul de lucru HYMO al ICPDR și cu alte părți interesate asigură armonizarea noilor metode cu practicile existente, în special în pregătirea pentru cea de-a 5-a monitorizare în comun a Dunării (JDS5).

În general, OS1 promovează managementul sedimentelor prin monitorizare îmbunătățită, metode inovatoare de evaluare și evaluări complete ale riscurilor, implicând în același timp activ părțile interesate și publicul în dezvoltarea și implementarea sa.

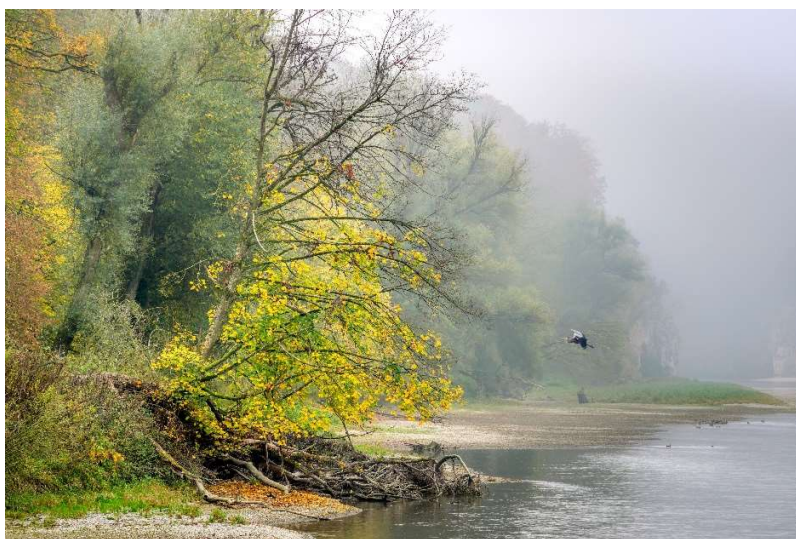

Obiectivul specific 2

Acest OS, denumit în continuare OS2, își propune să dezvolte și să testeze soluții tehnice pentru managementul și restaurarea sedimentelor în zonele pilot, subliniind fezabilitatea lor tehnică, economică și socială prin utilizarea modelelor pentru a inversa alterarea sedimentelor. În prima perioadă a proiectului, principalele activități ale proiectului au inclus caracterizarea detaliată a zonelor pilot și lucrări pregătitoare pentru modelarea numerică.

- **Caracterizarea amplasamentului:** Partenerii de proiect au completat chestionare pentru a descrie zonele pilot, detaliind problemele legate de sedimente, factorii determinanți, presiunile, disponibilitatea datelor și măsurile existente de gestionare a sedimentelor. Aceste informații ajută la alocarea măsurilor adecvate de gestionare a sedimentelor. Unele zone pilot se află chiar pe Dunăre, în timp ce altele sunt situate pe afluenți ai Dunării. Această selecție reflectă diferitele provocări din bazinul Dunării, deoarece zonele pilot sunt fie situate în secțiuni cu curgere liberă și suferă de condiții morfodinamice instabile, în timp ce altele sunt influențate de structurile hidroenergetice, unde sedimentele sunt prinse în spatele barajului, determinând, de exemplu, deteriorarea acestor secțiuni, de ex. biodiversitatea și calitatea substratului.
- **Stabilirea grupului de modelare:** a fost stabilit un grup de modelare, format din parteneri de proiect implicați în zonele pilot, pentru a colabora la simulări numerice ale soluțiilor de management al sedimentelor. Au fost discutate detalii despre zonele pilot, provocări, soluții potențiale și software-ul pe care intenționează să-l folosească pentru modelare. În perioada următoare, se are în vedere o extindere a acestui grup pentru a include partenerii strategici asociați interesați.
- **Colectarea datelor și configurarea modelelor:** Partenerii au început să revizuiască și să colecteze datele necesare, cum ar fi batimetria, transportul sedimentelor și structurile hidraulice, pentru a stabili modelele numerice pentru simularea măsurilor de gestionare a sedimentelor în zonele pilot.

În total, dezvoltarea soluțiilor de management al sedimentelor pentru fluviul Dunărea și afluenți progresează prin colaborare structurată, analiză bazată pe date și implicarea părților interesate.

Obiectivul specific 3

Obiectivul Specific 3 urmărește să stabilească un Plan de management integrat al sedimentelor intersectorial, armonizat. Aplicarea conceptului de „planificare integrată a managementului sedimentelor” este recomandată în documentul CIS (Common Implementation Strategy) al Comisiei Europene privind managementul sedimentelor la o scară adecvată și într-o manieră integrată, recunoscându-se astfel dinamica naturală și interacțiunile cu utilizări multiple într-un bazin hidrografic. Cu toate acestea, în niciun bazin hidrografic din Europa nu există un plan integrat de management al sedimentelor bazat pe documentul CIS. Planul de management integrat al sedimentelor pentru bazinul Dunării are, așadar, o funcție de pionierat și va descrie pentru prima dată sistematic calea concretă de urmat. Mai mult, acest plan va permite ICPDR și țărilor membre să aibă o abordare clară, pași de urmat bine definiți și soluții pentru o mai bună gestionare a sedimentelor. În prima perioadă ne-am concentrat pe următoarele activități cheie:

- **Colectarea și pregătirea datelor:** Datele privind bazinul fluviului Dunărea sunt strânse din surse disponibile public, publicații științifice și proiecte anterioare. Aceste date sunt pregătite pentru integrarea într-o platformă GIS pentru a sprijini analiza sistemului și dezvoltarea Planului de management integrat al sedimentelor.
- **Dezvoltarea metodologiei:** Metodele și conceptele inițiale pentru caracterizarea sistemului și obiectivele Planului de management integrat al sedimentelor sunt dezvoltate și discutate cu partenerii de proiect. Acest plan își propune să se alinieze la Directiva-cadru privind apa (WFD) și încorporează orientări și bune practici din documentele relevante.
- **Colaborare continuă:** au fost organizate întâlniri regulate între partenerii de proiect pentru a discuta progresul, a împărtăși rezultatele și a perfecționa dezvoltarea Planului de management integrat al sedimentelor.

În general, dezvoltarea Planului de management integrat al sedimentelor progresează prin analiza detaliată a datelor și discuții pentru a asigura un plan robust și eficient de gestionare a sedimentelor pentru bazinul fluviului Dunărea.

DanubeSediment_Q2 – Lansarea proiectului

Pe 25 și 26 martie 2024, aproximativ 65 de participanți din cercetare, instituții guvernamentale, managementul apei, operatori hidroenergetici și ONG-uri s-au întâlnit la BOKU Riverlab (Viena) pentru a demara proiectul DanubeSediment_Q2. Acest eveniment a stabilit o etapă importantă în proiect, reunind partenerii de proiect, partenerii strategici asociați și părțile interesate pentru a discuta obiectivele, metodele, calendarul și problemele din jurul proiectului. În cadrul evenimentului de lansare, părțile interesate și partenerii strategici au subliniat importanța proiectului pentru domeniile lor de activitate.

Samo Grošelj de la Comisia Internațională pentru Bazinul Râului Sava, a subliniat cât de importante ar fi rezultatele pentru activitatea lor în gestionarea sedimentelor. Părțile la Acordul-cadru privind bazinul râului Sava (Bosnia și Herțegovina, Croația, Serbia și Slovenia) au ratificat Protocolul privind gestionarea sedimentelor cu obligația de a elabora Planul de management al sedimentelor. Există o mulțime de activități privind gestionarea sedimentelor în bazinul râului Sava, care este un sub-bazin al bazinului Dunării și el se aștepta ca ei nu numai să învețe din proiectul DanubeSediment, ci și să-și ofere experiența pentru beneficiile acestuia.

Roland Schmalfuß de la Verbund a explicat: „În calitate de operator al hidrocentralelor, suntem conștienți de efectele semnificative asupra transportului de sedimente. Avem deja o vastă experiență în gestionarea sedimentelor. Suntem disponibili să împărtășim cunoștințele și sperăm să beneficiem de un plan de management comun pentru bazinul hidrografic.”

Birgit Vogel de la ICPDR a prezentat istoria managementului sedimentelor și a subliniat importanța tot mai mare a acestui subiect în ultimii ani. Ea a subliniat că ICPDR consideră că echilibrul sedimentelor este o problemă serioasă și l-a inclus ca o problemă importantă de management. Scopul lor este de a îmbunătăți atât cantitatea, cât și calitatea sedimentelor, de a restabili continuitatea sedimentelor, de a minimiza riscul de inundații și de a reduce riscul de secetă.

Ziua Dunării 2024

În 2024 am sărbătorit 20 de ani de Ziua Dunării!

În Austria, Ziua Dunării a avut loc pe 17 iunie în Parcul Național Donau-Auen. Reprezentanții proiectului DanubeSediment_Q2 a fost alături de standul proiectului WILDIsland, coordonat de Rețeaua de Arie Protejate DANUBEPARKS, precum și de proiectul DANUBE4all. Într-o zi însorită, am demonstrat cum să studiem compoziția sedimentelor și transportul în Dunăre la aproximativ 330 de școlari. Copiii au fost entuziasmați să vadă cum au fost făcute aceste experimente.

La Belgrad, a 20-a aniversare a Zilei Dunării a fost marcată prin navigarea pe Dunăre prin Belgrad. Jaroslav Černi a prezentat proiectul DanubeSediment_Q2. În plus, Programul Interreg pentru Regiunea Dunării finanțează și proiectul Tethys, dedicat soluționării eficiente a poluării apei cu substanțe periculoase și proiectul Balanța apei Dunării, care include stabilirea unui sistem comun de colectare și management al datelor, precum și dezvoltarea unui bilanț hidric comun.

În cadrul evenimentului s-a acordat o atenție deosebită educației celor mai tineri care, prin ateliere interactive, povești interesante despre Dunăre și expoziția „Din râurile Belgradului”, și-au extins cunoștințele despre importanța conservării râurilor și și-au imaginat dorințele pentru o Dunăre mai curată, mai sănătoasă și mai sigură.

Evenimente viitoare

- Următoarea întâlnire a partenerilor și întâlnirea SCOM vor avea loc pe 13/14 noiembrie 2024 la Budapesta.
- Părțile interesate vor fi abordate în curând pentru a participa la atelierul nostru internațional pentru părți interesate pentru a discuta despre abordările de evaluare pentru a selecta măsurile de gestionare a sedimentelor.
- În curând vor fi organizate ateliere naționale pentru a discuta posibile soluții de gestionare a sedimentelor în zonele pilot, ca parte a unei abordări de co-creare.
- În martie 2025 vom organiza împreună cu Grupul de lucru tehnic HYMO al ICPDR un Workshop privind metoda de evaluare HYMO.